

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางพิเศษสายบางพลี - สุขสวัสดิ์

ในท้องที่อำเภอบางพลี อำเภอมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระประแดง

จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๖๐

ความเป็นมา

ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอบางพลี อำเภอมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มีกำหนด ๔ ปี ในการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนฯ ดังกล่าว การทางพิเศษแห่งประเทศไทย หรือ กทพ. ได้ดำเนินการสำรวจอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืนแล้วปรากฏว่า มีที่ดินที่ถูกเวนคืนทั้งหมด จำนวน ๑,๖๕๗ แปลง โดยเจ้าของที่ดินได้มาตกลงทำสัญญาซื้อขายรับเงินค่าทดแทนจาก กทพ. แล้ว จำนวน ๑,๔๙๕ แปลง ส่วนเจ้าของที่ดินที่เหลืออีกจำนวน ๑๗๒ แปลง ไม่มาตกลงทำสัญญาซื้อขายกับ กทพ. ซึ่ง กทพ. ได้ดำเนินการวางเงินค่าทดแทนและเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นแล้ว ทั้งนี้ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดให้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่อำเภอบางพลี อำเภอมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นกรณีที่มีความจำเป็นโดยเร่งด่วน ฉบับลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สืบค้น ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ จาก <http://web.senate.go.th/document/approve/617.pdf>) ซึ่งต่อมาสมัยคณะรัฐมนตรีที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางพิเศษสายบางพลี - สุขสวัสดิ์ ในท้องที่อำเภอบางพลี อำเภอมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยที่ประชุมมีมติรับหลักการในวาระที่หนึ่งและมอบหมายให้คณะกรรมการการคมนาคม เป็นผู้พิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาปฏิบัติงาน ภายใน ๓๐ วัน เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วเสร็จรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ จากนั้นในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สองและลงมติในวาระที่สาม เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการคมนาคม โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ

อนึ่ง ข้อสังเกตของคณะกรรมการการคมนาคมมี ๒ ประการ คือ (๑) การกำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หน่วยงานที่เวนคืนควรกำหนดแนวเขตเท่าที่จำเป็นที่จะจัดทำบริการสาธารณะ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ (๒) รัฐบาลควรเร่งรัดปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือกฎหมายอื่นให้ครอบคลุมข้อหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาการคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาทให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการรับรองและคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สืบค้น ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ จาก http://web.senate.go.th/bill/bk_data/292-5.pdf)

ทั้งนี้ ผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการคมนาคม คือ กระทรวงคมนาคมได้เสนอรายงานผลการดำเนินการโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ รับทราบตามที่กระทรวง

คมนาคมเสนอ โดยสรุปดังนี้ (๑) หน่วยงานได้กำหนดแนวเขตเวนคืนเฉพาะที่จำเป็นในการดำเนินโครงการ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวิศวกรรม ด้านความปลอดภัยของผู้ใช้ทาง ตลอดจนการจราจร เพื่อให้มีผลกระทบต่อเอกชนเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะในการแก้ไขปัญหาการจราจรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (๒) ทุกหน่วยงานเห็นด้วยที่จะมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนไว้ให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้องตรงกัน ซึ่งปัจจุบันได้มีการยกร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ที่มีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุงพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้งบับ อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) โดยได้นำหลักการตามมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในเรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการคืนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาทมาประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สืบค้น ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ จาก http://web.senate.go.th/bill/bk_data/292-7.pdf)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๓๔ ก วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้ทำการสำรวจที่ที่จะต้องเวนคืนเพื่อสร้างทางพิเศษสายบางพลี - สุขสวัสดิ์ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่อำเภอบางพลี อำเภอมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เสร็จแล้ว สมควรเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางพิเศษสายบางพลี - สุขสวัสดิ์ ในท้องที่อำเภอบางพลี อำเภอมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)
๒. กำหนดให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่อำเภอบางพลี อำเภอมืองสมุทรปราการ และอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งปรากฏรายชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างทางพิเศษสายบางพลี - สุขสวัสดิ์ (มาตรา ๔)
๓. กำหนดให้เจ้าหน้าที่เวนคืนเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนตามมาตรา ๔ ภายในระยะเวลาสี่ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕)

ข้อสังเกต พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทางพิเศษสายบางพลี - สุขสวัสดิ์ ในท้องที่อำเภอบางพลี อำเภอมืองสมุทรปราการและอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตราขึ้นมุ่งหมายเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ทำให้ประชาชนสามารถเดินทางได้สะดวกยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ช่วยประหยัดต้นทุนในการขนส่ง และประหยัดเวลาในการเดินทาง